

СЛАВСЯ НА ЗЕМЛІ, ХЛІБ!

Безмежне море розлилося.
І хлібодар, мов диригент,
В оркестрі світлому колося:
Дзвенить зерно. —
щасливий мент!

Високий урожай видався цього року в колгоспі імені Героїв України в Ульяновському районі.
Бригадир тракторної бригади цього колгоспу Герой Соціалістичної Праці С. О. ЧОРНОБАЙ.
Фот. В. КОВПАКА.

СЬОГОДНІ ПОПЕРЕДУ

Аркадій МОЛЧАНСЬКИЙ з колгоспу імені Фрунзе Ульяновського району («Нивою») намолотив 8414 центнерів зерна.
Григорій ОТРОШКО з радгоспу «Маріампільський» Петрівського району («Колос») — 8081.
Віктор СЕНДЗЮК з колгоспу імені Кірова Бобринецького району («Колос») — 8079.
Анатолій ТЕТЕВА з колгоспу імені Фрунзе Ульяновського району («Колос») — 7382.
Анатолій ЮХИМЕНКО з колгоспу імені Кутузова Новоукраїнського району («Колос») — 7246.

Микола ЛИСЕНКО з колгоспу імені Орджонікідзе Ульяновського району («Колос») — 7070.
Анатолій ДЖЕНКО з радгоспу «Інгультський» Устинівського району («Колос») — 6937.
Віктор КВАШУК з колгоспу «Родина» Ульяновського району («Нива») — 6821.
Станіслав СТОРОЖУК з колгоспу «Більшовик» Гайворонського району («Колос») — 6786.
Василь ШАТКОВСЬКИЙ з колгоспу імені Фрунзе Ульяновського району («Нива») — 6620.
Андрій ВОЙТОВИЧ з радгоспу «Червоний землероб» Бобринецького району («Нива») — 6595.
Віктор РЕМНЯК з колгоспу імені Фрунзе Ульяновського району («Колос») — 6444.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Рік видання XVII
№ 97 (2201).

14 СЕРПНЯ
1976 року
Ціна 2 коп.

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ З 1939 РОКУ.

РЕЙД

ВТРАТИ, ПРОСТОЇ, БАЙДУЖІСТЬ

Ще на значних площах господарств Онуфріївського району лежать валки ячменю. На пні стоїть овес. А погода виступає не в ролі союзника хлібороба. Правда, там, де до жнив підготувалися добре, там збирання ведуть комплексно і водночас закладають надійні підвалини майбутнього багатого врожаю.

Серед відстаючих — колгосп «Дружба». Поганий ремонт техніки дається взнаки. Ще не обмолочено навіть гороху, а там, де вже зібрали культуру, — допустили втрати зерна, кормів. Через поломки комбайнів часто зупиняються в загинах. Технічне обслуговування їх зовсім незадовільне. Майстер-наладчик Д. Г. Карась не має ніякого транспорту. Нерідко машини за комбайнами закріплюють без урахування тоннажу і потужності агрегатів. А тому техніка простояє. Господарство не тільки зриває план продажу хліба державі, а й відстає в підготовці ріллі під озими. При запланованні 1620 гектарів її мають трохи більше 600. Основна причина відставання — повільне звільнення

площ поживних решток. Через відсутність механізаторів трактори використовують в одну зміну. Бов господарстві не оточують потрібну увагою молодих хліборобів, які, набувши механізаторської спеціальності в школі, йдуть працювати в колгосп, але довго не затримуються там.

Велику допомогу у збиранні врожаю колгоспові імені Кірова подають школярі і молодь Мар'ївки. Вони працюють нарівні зі старшими. А ось деякі молоді колгоспники прогулюють. Через нестачу кадрів техніку в господарстві використовують унісали. Прикро, що комітет комсомолу колгоспу (секретар Л. Савченко) не зайняв принципової позиції в питанні трудового виховання молоді, розстановки юнаків і дівчат на важливих ділянках виробництва.

Ритм жнив порушує незадовільна робота Павлівського хлібоприймального пункту. Тут, мабуть, не чекали дорідного врожаю, з урахуванням цього не готували розвантажувальних механізмів. Тому автомашини із зерном простояють на пункті 3,5—5 годин. Коефіцієнт ви-

користання авто-транспорту низький.

Дошова погода псує настрої механізаторам. І все ж не погода вирішує успіх косових ранніх зернових. Він приходить до тих, хто зумів чітко організувати роботу, визначити місце кожного хлібороба, комсомольських активістів у боротьбі за хліб. У господарствах, де побували члени рейдової бригади, ніде не виявлено слідів діяльності штабів та постів «КП», ніде не влаштовують перевірок збереження хліба. Жаль, що «проектористи» району не зайняли чільного місця в шерензі тих, хто виборює врожай першого року п'ятиріччя.

Рейдова бригада: В. КОВАЛЬ — шофер колгоспу «Дружба», А. ЧЕРЕДНИЧЕНКО — обліковець тракторної бригади колгоспу імені Кірова, В. ЯЦЕНКО — завідувач відділом районної газети «Соціалістичне село».

Онуфріївський район.

15 серпня—День
Повітряного
флоту СРСР

У небо,
як
додому...

Ми завжди вдячні людям цієї професії. Вдячні за те, що за кілька годин можемо подолати тисячі кілометрів, що вранці читаємо свіжі газети чи довгожданий лист, що вони якоюсь мірою причетні до хліборобської справи.

Кіровоградські авіатори можуть гордитися трудовими досягненнями в минувлій п'ятирічці. За ті п'ять років вони перевезли один мільйон пасажирів, обробили 6 мільйонів 30 тисяч гектарів сільськогосподарських угідь. Успішно стартували і в нинішньому році: план семи місяців перевиконали по багатьох показниках. Комсомольці і молодь авіазагону розгорнули соціалістичне змагання під девізом (Закінчення на 2-й стор.).

Комсомолка Надія ШЛАПАК — бортпроводниця, член бюро комітету комсомолу Кіровоградського авіазагону. Дві тисячі годин провела вона в повітрі за два з половиною роки. І в кожному польоті пасажирів підчувають турботу чуйної і уважної ділячки, завжди тепло дякують їй.

Фото В. КОВПАКА.

Микола Дреєв.

У НЕБО, ЯК ДОДОМУ...

● Інтерв'ю після польоту

В. М. Гречукін.

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)
«Кожному польоту — високу продуктивність, надійність, якість».
Нерозривний зв'язок поколінь — це характер-

не для дружного колективу. Віктор Михайлович Гречукін понад двадцять років свого життя віддав авіації. У Миколи Дреєва стаж роботи невеликий, усього три роки. Та обидва вони, ветеран і моло-

дий пілот, по-справжньому закохані в небо.

Микола Дреєв:
— Що привело мене в авіацію? Мабуть, те, що й інших. Хто з хлопчаків не проводив захопленим поглядом літака, що злітає у голубій височині!

Хто не мріяв про той час, коли сам піднімає в повітря ту казкову машину? А льотчиків здавалися тоді незвичайними людьми, легендарними велетнями. Пам'ятаю, дуже любив читати і слухати про Чкалова, Громова. Тільки ж, бачте, не всі стають льотчиками. Замало однієї мрії. Для того, щоб вона здійснилася, потрібна наполегливість, якщо хочете, впертість.
В. М. Гречукін:
— Це правильно сказано: авіація починається з дитинства, з мрії. Я підлітком бігав до аероклубу тут, у Кіровограді. Займався спортом, бо знав: льотчик повинен бути сильним. Якщо говорити про це, то доведеться повторювати розповіді Миколи. Тільки час тоді був важкий — після війни.

Микола Дреєв:
— На перший погляд, моя робота здається не такою вже й романтичною. Літаю на АН-2. Тільки щоб зрозуміти, яка вона цікава, треба самому попрацювати в сільськогосподарській авіації. Летити над квадратиками колгоспних полів, милуватися буйною зеленню і думати: «Тут і моя праця».

В. М. Гречукін:
— А от працює льотчиків пасажирської авіації гектарами поля і тоннами добрив не вміряєш. Але що може бути дорочним під подяку людини: «Спасибі вам»?

Микола Дреєв:
— Екіпаж — це маленький колектив. І від кожного члена колективу залежить, як то кажуть, його мікроклімат. У нашому екіпажі — чотири чоловіки. Олександр Скрибин, командир, ще молодий, трохи старший від мене. Але його талановиті керівника будь-хто міг би позавидувати. Уміє згуртувати людей. І так у більшості екіпажів. Я це до чого веду? Дружба для авіаторів потрібна як повітря.

В. М. Гречукін:
— Разом різницю відчуваєш між тією професійною підготовкою льотчиків, яка була раніше, і яка тепер. Та це й неважливо зрозуміти: і техніка стала досконалішою, і люди стали освіченішими. От мені часто доводилося мати справу з молодими пілотами (тепер уже не те, бо більше командує —

командир ескадрильї). Анатолій Куценко, Микола Ситник, Володимир Орнішко. Та кім же відповісти? Нині багато з них самі стали командирами екіпажів.

Микола Дреєв:
— А якщо все життя дайний першому своєму заступнику Сергію Сергійовичу Пастухову. Це ж він зробив з мене, молодого випускника училища, пілота. І у нас таких небагато.

У них немає другорядних польотів. Усі вони однаково важливі і для новачка, і ветерана. Тому кожен відчуває хвилюючий трепет перед тим як руки беруть штурвал. Попереду — зустріч із спільною голубиною неба. А внизу чекає земля, яка дала їм крила.

А. РОМАНЮК,
спецкор «Молодого комунара».

На контролі — будівництво дошкільних

ПРИЇЗДІТЬ НА РИБОЛОВЛЮ В... ПІДВАЛ

● ФЕЙЛЕТОН

«Світловодська міжколгоспна пересувна механізована колона. Начальник колони М. О. Старовоїд. Головному інженерові А. М. Корфу.

Чолом вам, Михайле Олександровичу та Анатолію Михайловичу!

Даруйте, що звертаюся до вас аж через газету. Що поробиш. Зі Світловодська вас ні телефоном, ні письмовими нагадуваннями не докличешся. Все якось справи, і все вони за селом Озері. А так — отримуєте газету, піднімаєте од телевізора: «О, дивись, і нас згадали. Звідки ж це? А, Озері... Це там ми три роки дитячий садок будували. Здається, вже й акт відписали. Що ж новенького? Цілопо, вдячні і діти, і вихователі...».

А такі вдячні. З легкої руки ваших будівельників, умови в ційно збудованому дитячому садку прямо-таки ку-

рортні. Адже що потрібне для повнокровного відпочинку? Сонце, повітря, вода. Все і є. В достатній кількості.

От, скажімо, чисте повітря. Воно так і овіває вас крізь щілини у віконних рамах і в дверях. Ного цілющі потоки скрізь — у коридорах, у кімнатах. Озону вдосталь — щілини ж бо — пальці можна всунути. І головне, ніхто не зможе, навіть коли дуже забажає, позбавити вас такої кисневої ванни — деякі двері зачинити неможливо. Одні тому, що вони не входять в одвіркі, інші — що на них немає ручок.

Або вода. Вона — всюди. В кухні. Біля умивальників, у туалетних приміщеннях. Ні, не подумайте, що тільки в кранах. Це принесло

б значні ускладнення в майбутньому. Захотів би, скажімо, якийсь неситимий вихователю позбавити дітей морської гри — закрутив кран і все. А тут, з милості ваших будівельників, скільки не крути — а вода все дає та й капає. І так, що на підлозі — цілі вододіми. Ось де простір майбутнім морякам! Стружіть, клейте, складайте кораблі!

Все ж тісно будівельникові у його творчості. Проект є проект. Хоча дещо змінити можна. Приміром, підвал замінити... акваріумом. Сказано — зроблено, і спасибі вам за це. Воду в підвалі достатньо, рибу можна запускати. Ось тільки електричну проводку наладити — і почнемо. Приїздіть на риболовлю!

Ненюгано і з третім компонентом поправки здоров'я — сонцем. Незабаром загоряти можна буде прямо в кімнаті. Перший крок зроблено — в одному з вікон будівельники так і не вставили рами зі склом.

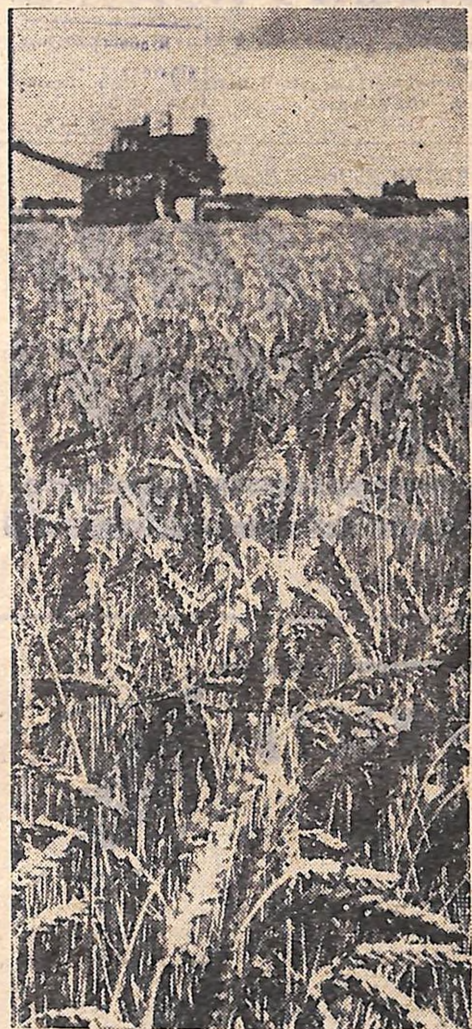
Та що там перелічувати! Умови хороші. Приїздіть швидше. До того ж і тем для неприємних розмов меншає. Це не те, що вперше, коли під час приймання дитсадка державною комісією в акті було зазначено 52 недоробки. Згідно з останнім актом, складеним на початку липня, недоробок уже тільки двадцять сім. До того ж, кажуть, що в серії та-

ки з'явилася на території дитсадка кілька будівельників. Гляди, щось і зробили!

А ви приїздіть невідмінно. Чекає вас усе село. Колгоспники, які вклали в будівництво дитячого садка десятки тисяч карбованців. Батьки, які хочуть привести в новобудову своїх дітей. Учні, які не можуть звільнити нинішнє приміщення дитсадка під шкільний інтернат (а перше вересня вже не за горами). І, звичайно, діти: про умови здорового, повнокровного відпочинку їх ви так подали. Ласкаво просимо!

За дорученням членів колгоспу імені Жданова цей лист склали: голова правління І. М. Пшеничний, секретар партійної організації М. А. Шевченко, секретар комсомольської організації Людмила Шумейко, технік-будівельник О. С. Чепурний, спецкор газети «Молодий комунар» О. Ракін».

Від редакції: Керівників Світловодської МПМК просимо повідомити про результати риболовлі в десятиденний строк на адресу: м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36, «Молодий комунар». Щасливого кльову!

СЛАВСЯ НА ЗЕМЛІ, ХЛІБ!

Фоторепортаж Василя Ковлана

Життя... Пора для хліборобів неспокійна й радісна. Найвища мить задоволення від своєї праці, коли вагомі зерно шуртує в бункері комбайна і тугой струмінь його злітає в кузов автомобіля. Вінець праці хліборобської — життя...
У колгоспі імені Фрунзе очікували врожай непоганий. Усі надії справдилися. На окремих ділянках знімають урожай по 50 центнерів з гектара. Це результат напруженої, організаційно чіткої підготовчої роботи, шматого розподілу сил на збиранні. Тож коли стало відомо про ініціативу кубанців, колгоспники у свою чергу вирішили: понад план дамо 6000 центнерів хліба! І слова свого дотримують. Ударно трудяться екіпажі В. Шатковського і В. Колісінченка, батька і сина Молчанських та багатьох інших.

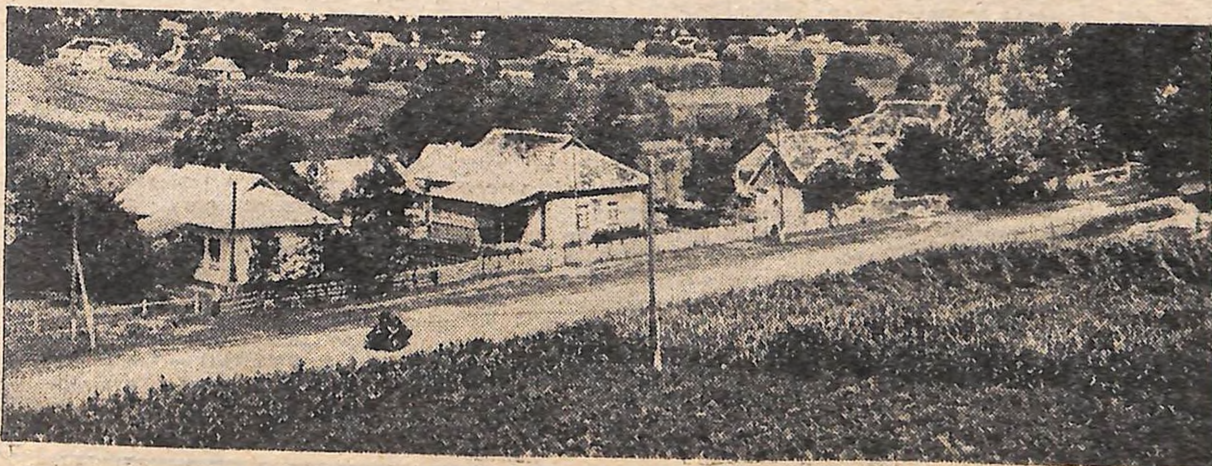

● Колоситься пшва.

● Понад 6 тисяч центнерів зерна перевіз із поля на тік водії тріозника Борис КОВАЛЬЧУК (фото угорі в центрі).

● Гаряча пора на току другого відділка колгоспу: їде зерно!

● Гарне село Розношенці. В літню пору на його вулицях відбувається кіста-що дїлає. Усі господарі його там, на жнивах...

Ульяновський район.

ПРАПОРИ НАД СТАДІОНАМИ

НАД стадіонами криляться прапори спортивних товариств. Ідуть чемпіони і рекордсмени, йдуть юні олімпійці, значківці ГПО. Дужі, загартовані, мужні. Робітники і колгоспники, школярі і студенти... Спорт для них став прикрасою в житті. Складаючи рапорти про досягнення в масовому фізкультурному русі, вони з гордістю згадують імена радянських спортсменів, які здобули переконливу перемогу в Монреалі на ХХІ Олімпійських іграх. Збірна СРСР виборола 125 медалей: 47 золотих, 43 срібні, 35 бронзових.

Бує «Олімпійський рік» — не тільки для олімпійців. Тепер наш погляд у 1980-й. На зміну цього річним олімпійським чемпіонам

прийдуть ті, хто був у нашому резерві, хто зробив кроки до своєї висоти без гучних овацій. Але вони ще будуть. Бо є надія, є перспектива, є молоді сили і високий фізичний гарт.

Свято на стадіоні. Радісне воно в багатьох колективах фізкультури орденоносної Кіровоградщини. В олімпійському році мають про що рапортувати спортсмени колгоспу імені Щорса Ульяновського району, колгоспу імені Леніна Долинського району, Кіровоградського олімпійського району, Перехонівського цукрозаводу, Кіровоградського машинобудівного технікуму. Тут кожен комсомолец вийшов на старті ГПО й успішно складає заліки з фізичної та військово-технічної підго-

товки. Традиційними стали старті вихідного дня, змагання на призи героїв-земляків.

З цінною ініціативою виступила молодь села Кам'яної Криниці Ульяновського району, взявши під свій контроль будівництво нових та експлуатацію наявних спортивних споруд. Її підтримали юнаки і дівчата Онуфріївського району, міста Світловодська. Це дає новий поштовх до зростання масовості і майстерності.

Хоча ми бачимо ще багато нерозв'язаних проблем, та впевнені, що ентузіазм кращих фізкультурних активістів області буде орієнтиром для тих, хто ще не став на правий фланг. І зростуть шеренги фізкультурників, і з'являться нові імена чемпіонів.

З ОЛЕКСАНДРИ ДІВЧАТА

В наступному сезоні успішно виступають олександрійські легкоатлетки Любов Ручка та Ольга Демеха. На зональних республіканських змаганнях в Кіровограді Ручка встановила новий обласний рекорд з бігу на 400 метрів і перемогла на дистанції 800 метрів. Демеха була найсильнішою на дистанції 1500 метрів.

На фото Л. РУЧКА (зліва) і О. ДЕМЕХА.
Фото О. ПОКАРЕВА.

ДО ГАРТУ, ДО КРАСИ

Сьогодні—
Всесоюзний
День
фізкультурника

ЧЕМПІОН „УНІВЕРСІАДИ-76“

Серпень у спортсменів товариства «Буревісник» найжаркіший місяць — фінішують Сьомі літні Всесоюзні студентські ігри. В столиці України проходять змагання за програмою цих ігор, зокрема з класичної боротьби. На київському інженерно-будівельному інституті представники УРСР успішно посіли перше місце. В складі команди нашої республіки виступали майстри спорту Радянського Союзу студент Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування Віктор Савчук і студент факультету фізичного виховання педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна Олександр Демещенко.

Першу заявку на успіх зробив Савчук. Він усе попередні події закінчував достроково. Той Віктор проводив з великою наполегливістю, з перших хвилин починав атакувати, не дозволяючи суперникам «відтанцюватися». Він — заступник командора команди, душа всього колективу борців — українських студентів. В. Савчук завоював звання чемпіона «Універсіади-76» серед борців шпальєрної вагової категорії, удостоївся золотої медалі.

Для важкоатлета О. Демещенка змагання такого рангу були першими, але Олександр виправдав виявлене йому довіря. Він добре проявив усі подібності і став бронзовим призером.

Перемогти наших земляків — відмінний подарунок Всесоюзному Дню фізкультурника. Хочеться подякувати передусім наставників Савчука і Демещенка — майстра спорту СРСР Олексія Герушту і заслуженого тренера УРСР Миколу Романенка.

В. ШАБАЛІН,

ГПО НА МАРШІ

На змагання— усією бригадою

І знову у нас масові поєдинки. 134 робітники підприємства виступали перед трибунами стадіону. Директор заводу В. В. Ігнатенко привітав юнаків і дівчат зі спортивними досягненнями і відкрив спартакіаду ГПО. На стомертній не мав собі рівних машиніст турбіни Олександр Коротюк, а в секторі для стрибків у довжину переміг старосар Володимир Олійник. Секретар Анатолий Свиридов став переможцем у метанні гранати.

«Золоту» нагороду здобув важкоатлет цеху контрольно-виробничих приладів М. М. Ртишко — він був найсильнішим на погігсовому рубежі, виступив із очок з 50 можливих. Юнаки і дівчата нашого підприємства вирішили: кожен з них повинен скласти заліки з фізичної та військово-технічної підготовки. І ось уже в їхніх шеренгах 108 значківців ГПО.

М. ПАРОКІННИЙ,
Інструктор по спорту
Перехонівського цукрозаводу.
Голованівський район.

У колективах фізкультури

ЩОДЕННО ПІСЛЯ ЗМІНИ

Завітавши до директора Палацу спорту Світловодського заводу чистих металів імені 50-річчя СРСР Л. І. Пахомкіна, я звернув увагу на перехідний прапор обласної ради ДСТ «Авангард», що красується на видному місці в кабінеті.

Це нагорода, завойована нашими спортсменами, — з гордістю сказав Анатолий Іванович. Гортаю грамоти, дипломи, яких удостоївся колектив заводу за перність у республіканському огляді з виробничої гімнастики і масових видів фізкультури, за успіхи в соціалістичному змаганні з комплексом ГПО.

Спорт — неабияка підмога у праці робітників. До послуг металургів — чудовий Палац спорту із закритим плавальним басейном, нашість доріжок, ігровим залом і залом важкої атлетики, шахово-шашковим клубом. У розпорядженні спортсменів — стадіон, два футбольних поля, два волейбольних та один баскетбольний майданчик, стрілецький тир.

Щоденно після роботи десятки робітників та інженерно-технічних працівників поспішають до Палацу спорту, складають тут нормативи фізкультурного комплексу ГПО, працюють у спортивній секції.

Традиційними стали старті вихідного дня, в яких беруть участь сотні металургів. Відбулися змагання, присвячені Х Всесоюзній спартакіаді радянських профспілок, їх учасниками були 200 робітників. На дистанції 100 і 200 метрів перше місце виборола робітниця цеху

№ 8 комсомолка Валентина Ушакова. Серед чоловіків переміг апаратник цеху № 3 Іван Ховренко.

Прийшло відзначити, що складання нормативів фізкультурного комплексу ГПО на заводі є масовим. Торік, наприклад, значківцями стало 553 чоловіка. «Золоті» значки отримали верстальник Борис Бойшаків, інженер Павло Івашенко і Євген Горбань. Наступного року намічено прийняти нормативи у 510 чоловік.

З повною віддачею сил працюють інструктори по спорту Лариса Глазиріна, Олександр Ольховатський, інші фізкультурні активісти. Вони вже прийняли нормативи з легкої атлетики, крою і плавання.

Перед укладанням нормативів фізкультурного комплексу ГПО веде колектив цеху № 6, де громадським фізоргом майстер цеху Олексій Покаралов. Торік тут отримали значок ГПО 118 робітників.

Масовість — запорука майстерності. Колектив фізкультури, головою ради якого кандидат технічних наук Юрій Григорович Пухов, виховав чимало чудових спортсменів. Серед них — кандидати в майстри спорту: з легкої атлетики — Сергій Іоненко, з шахів — Олександр Литвинов, з шашок — Віталій Лєтніков, першорозрядник Володимир Семенов.

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
учитель Світловодської середньої школи робітничої молоді № 2.

Закінчення. Початок у «Молодому комунарі» за 12 серпня.

2.

Щоранку з'являвся офіцер зі списком людей, яких викликали на допит. Багатоох іх них ми більше не бачили, а ті, хто повертався, були вкриті саднами, їхні рани кровоточили. 12 жовтня настала моя черга. Мене разом з 50 товаришами відвели на «чорне коло» біля бігової доріжки. По дорозі били і погрожували. Потім багато годин тримали під палочним сонцем. Нарешті мене викликали й ударами прикладів погнали на допит.

Мені погрожували розстрілом, примушували стояти з піднятими руками, і весь цей час били куди попало. Кілька разів падав і непритомив. Мене мордували електричним струмом, продовжували бити якимись предметами, схожими на мокрі лопатки. Лікар показував катані місця, по яких слід було бити, головним чином у сонячне сплетення. Я знову втрапив свідомість. Опритомів, коли обдали холодною водою. І знову сгрум. Почалися запитання:

- Де твій батько?
- Хто керував планом Зет*?
- Назви імена!
- Де ховається твій батько?
- Де заховано зброю?
- Сирій! Нам або ми тебе розстріляємо!

Я відповів, що не знаю нічого з того, про що мене питають. З кожною хвилиною катування множились... Кілька разів втрачав свідомість, але мене приводили до пам'яті. Давічі з очей зім'яли пов'язку, і лікар перевіряв зіниці. Час ішов, я вже не міг говорити і майже не реагував на удари й на струм. Мені наказали підписати якийсь папір. Я був неспроможний це зробити, та й знав, що, коли підпишу, — це буде кінець.

ОСТАННІ РЯДКИ АЛЬБЕРТО КОРВАЛАНА

Прийшов я до лам'яті, накривий ковдрою. Мускули зводили епілептичні судороги, губи пересохли, голова та обличчя кровоточили. Я лежав під відкритим небом, була ніч. Охороняли мене солдати. Мої товариші, вишуквані поруч, чекали розв'язки. Ті, хто мене допитував, закінчили свій робочий день. Офіцер викликав добровольців. Зі строю вийшли троє молодих робітників. Вони покляли мене на ковдру і поволі поволі роздягали. Там мене прийняв унтер-офіцер, який відповідав на запитання за харчування. Побачивши мій стан, він здригнувся. Подивився документи. В них значилося, що наступного дня мене треба повернути для продовження допиту. Унтер-офіцер розмістив решту допитаних, а потім повернувся до мене з двома солдатами. Наказав їм заховати мене, а якщо буде хто-небудь питати, заперечувати, що мене бачили. Потім він порвав документи і таким чином урятував мені життя.

Не можна вважати, що мене мучили та били більше, ніж інших ув'язнених на стадіоні. Тисячі молодих людей, робітників, жінок, включаючи й вагітних, зазнавали найжорстокіших катувань.

Я довідався, що мою дружину теж тримали тут. Арештували її 19 вересня 1973 року. Три грузовики з військовими під'їхали до будинку її дядька, шукали батька — Педро Вусковича, що був міністром економіки в уряді Альєнде. Не знайшовши його, забрали мою дружину, котра в цей час годувала нашого восьмимісячного сина. Арештували також і власника будинку, залишивши в ньому засаду. Змонтували потайні мікрофони, телефон узяли під контроль, улаштували закладню. Нашого сина заховали у себе сусіди. Як і всі затримані на стадіоні жінки, моя дружина була змушена зносити образи, приниження, мордування, психологічний патис, голод, ізоляцію від світу. Одного разу її відвели на допит у міністерство оборони. Там допитувались про її батька. Вона сказала, що він перебуває в мексиканському посольстві. Тоді подзвонили в посольство. Наказали їй сказати батькові, щоб він здавався, що його обміняють на неї. На щастя, посольство не відповідало на дзвінки з міста.

Чотири місяці дружина була в ув'язненні, спершу на Національному стадіоні, а потім у жіночій в'язниці. Весь цей час вона нічого не знала про долю сина. 31 грудня її звільнили. Я довідався також, що 27 вересня арештували його батька. Його мучили і мордували, п'ять днів тримали без поли і їжі, цілий тиждень не давали спати. Потім його заслали в табір на острові Даусон. Там його теж мучили, примушували виконувати нелегку роботу працю разом з іншими керівниками блоку Народної єдності. Стан здоров'я батька різко погіршився, але йому не подавали ніякої медичної допомоги, не дозволяли одержувати ліки. Сім місяців провів він на острові смерті. Знищували його в найжорстокіший спосіб...

10 листопада нас перевели в концентраційний табір у Чакабуко. Мене відправили в останню групу з двохсот чоловік у супроводі такій, автоматників, при світлі прожекторів. Уже коли ми випадали з автобуса, нас почали бити.

О сьомій ранку нас знову вишукували на плацу. Попередили: «Хто вийде з барака вночі, буде розстріляний», «Хто спробує тікати, буде розстріляний», «Хто стане бунтувати, буде розстріляний». Це була справжня копія нацистського концтабору. Коліщний дріт з пропущенням через нього електричним струмом, спостережна вишка з кулеметом і прожекторами, широке заміноване поле... Ми перебували посередній пустелі, в радіусі ста кілометрів, крім нас і наших наглядачів, не було жодної живої душі.

Під командуванням майора Фаріаса і лейтенанта Александра Апаніаса ми цілий день — часто без обіду — перетаскували металеві частини і труби, які офіцери продавали за великі гроші компанії «Мантос бланкос».

Незабаром ми одержали по посвідченню, де в графі «місце проживання» значився концтабір у Чакабуко. Цей документ прикріпив нас на десять років ув'язнення.

У Чакабуко люди зникали безслідно. Четверо моїх товаришів збожеволіли від фізичних катувань і психологічного патиску.

Під тиском світової громадськості мене звільнили 30 липня 1974 року. Але в Чакабуко лишились 700 чилійських патріотів.

Переклад з болгарської
В. КОНДАКОВ.

* Ціло виправдати переворот і масовий терор, хунта сфабрикувала так званий «план Зет», згідно з яким комуністи нібито хотіли захопити владу в Чилі.

Валерій ГОНЧАРЕНКО

Коли заходиш в Мавзолей

Коли заходиш в Мавзолей.
Не зачиняй глухих дверей
Душі. І совісті своєї.
Не зачиняй глухих дверей.
Луна хода твоя землею.
Коли заходиш в Мавзолей.

Коли ідеш до Ілліча,
Хай день палає, мов свіча.
Вогнем урочисто-прозорим.
Хай день палає, мов свіча.
Все дріб'язке покин' у вчора,
Коли ідеш до Ілліча.

Коли заходиш в Мавзолей,
Не опускай своїх очей.
Б'є серце Леніна у вічність.
Не опускай своїх очей.
Облиш образи, спари звичні,
Коли заходиш в Мавзолей.

На Красній площі не забудь:
Тут слава наша і майбуть.
Кремлівські вежі в гордих зорях.
Тут слава наша і майбуть.
Багряних літ високі гори
На Красній площі не забудь...

Вітражі цехового вікна

Свої темні провідної
Я шар сиресований підняв,
Де хрестовина прохідної
Двигить прорезером шодня.
Робочий гарт — це не професія,
Це — пульс і буднів, і років,
Де строфи світлої поезії
Грасують м'язами рядків.

Гаряча кров заводу

Хоч раз ви слухали вагранку?
Вона співає на всю гарлянку.
Про коке, про полум'я руде.
І про метал. Робочий день
Ветасе стіною золотою
Серед заливної ділянки.
Слід заіскрились за собою,

Пливуть ковні, немов жар-птиці.
Хоч раз ви бачили залівку?
Вона струмує, не ковза,
Деталь зірчасту, як сніжинку,
Пожемо рожевим впріза.
А від фрамуг дзвінке і синє
Високе небо струменить.
Там голубі стовпи проміння
Підперли ферми перекриття.
Хоч раз сходять на формувальну.
Вона затята і нагальна.
Вона формує світлу новість
Про робітничу честь і совість.

Нуртує полум'я, заводить
Пісні про всімінене лице.
Гаряча кров мого заводу —
Чавун. Тече.
Ливарний цех...

Сонячний невід

На заводському подвір'ї
Сонце розпавило невід.
Йде штампувальниця Віра
З третього цеху.
У неї

Очі — бешкетні шпакі —
Дзвонять весною відчаєм.
Квітень. Цей квітень такий...
В перше кохання віддаюся.

Цех, як акваріум, світитися.
Пахне не маслом — шампунем.
І коналпланово зміна на
Квітень у сонячних зайчиках

Усмішки ширі штампують.
Біля перестатів проміння.
У штампувальниці зачіска
Просто така — аж не віриться.

Із-під косинки не кучері —
Синіється цвіт білий вишні.
Квітень заміряє, курячи
Лютьку із листям торішим.

Йде штампувальниця Віра
В синю міражеву невід...
На заводському подвір'ї
Сонце розпавило невід.

Не озирайтесь

Серпневим ярим золотом
Дзвенить Кіровоград.
Ідеш ти у свій полудень,
Не озирайтесь назад.

Не озирайтесь.

У спомині у члудому
Думки свої простеж.
Зробив добро в минулому,
Не озирайтесь все ж.

Не озирайтесь.

Нехай душею виміряв
Життєвий пугівець.
Але хіба ти виміряв
Дорогу до серця?

Не озирайтесь.

Жени свій день попереду.

Вітрами пачинай.
Долати кожну середу
З віторка починай.

Не озирайтесь.
Майбутнє герць навіє нам
В осінній зорепад.
Не облітай падіями,
Мов листям жовтій сад.

Не озирайтесь.
Мій друже, мій товаришу,
Зламай чуттів межу:
На днів блакитних згарище,
На днів блакитних шум

Не озирайтесь.
Прощу...

«Півень» опівночі

Змалювала червнева цвітін
Унівнеба, ой унівнеба
Золотого страшного півня
З розірваним ярим гребнем.
Він об темній карниз поранився
Із забився в смертельній згубі.
Мов паякані пси, паркані
Хижі шкірили гострі зуби.
Молодші і діти бігли,
Щоб на півня того дивитися.
Мов подожжені днів білі,
Витягали від жаху лива.
Під погністі жовтаві віники
Ніч плавла голубими ріками.
І сто тисяч маленьких півників
На шпиках вузьких кукурікали.
Обкладалась хрестами баба,
Вся наморщена, мов кора.
А над нею трипалу залу
Півень весело задірав.
Піднімались черлені крила.
Хтось об рейку сердито дзенькав...
Пам'ятаю: в селі горіла
Церква.

телеекран тижня

з 16 по 22 серпня

ПОНЕДІЛОК 16

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика. к. т. (М). 9.30 — Мультифільми. к. т. (М). 10.00 — «У світі тварин». к. т. (М). 11.00 — «Клуб кінополювання». к. т. (М). 12.00 — Е. Габрієлович «Комуніст». Вистава. (К). 15.30 — Фінальний змагання на при клубу «Шкіряний м'яч». (Д-к). 16.30 — «Програма величезних змагання». Бєсїда «ХХV з'їзд КПРС про шляхи підвищення продуктивності праці». (К). 17.45 — Для юнацтва. «Орієнтир». (Донецьк). 17.30 — «Партійне життя». (К). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — «У кожного чоловіку — сонце». к. т. (М). 18.30 — «День за днем». (К-д). 18.50 — «Я зустріну тебе дівчи». Зустріч з письменником М. І. Осиповим. (К-д). 19.25 — М. Горький. «Міриш». Фільм-спектакль. к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Подороження фільм-спектакль. к. т. (М). 22.40 — Кубок Європи з плавання. (Чодовіки). к. т. (Італія). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.00 — Новини. (К). 11.15 — Концерт. (К). 11.30 — Для дітей. «Олівець — малює». (К). 14.00 — Док фільм. (М). 14.40 — Г. Бічєв-Стоу «Хатина ляді Тома». (М). 15.10 — «Фільм — літня». «П'ять чвертей». (М). 17.00 — «Адреси молодих». (М). 18.00 — Кінопарис «Високе небо». (Х-в). 18.15 — Реклама, оголошення. (К). 18.30 — «Україна живе». (Х-в). 18.45 — «Музичний антракт». (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.20 — «У світі рослин». (К). 20.20 — «Зустріч з піснями». (К). 20.50 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Худ. фільм «Воскресіння». 1 серія. (К). 23.05 — Вечірні новини. (К).

ВІТОРОК 17

ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Новини. (К). 11.15 — «Поезія». (К). 11.35 — Худ. фільм «Незабутня пісня». (К). 13.05 — Концерт майстрів мистецтва України. (К). 16.25 — «Шодежник соціалістичного змагання». (Х-в). 16.40 — «Маленький концерт». (К). 16.55 — «Рубежі десятих п'ятиріччя». (Донецьк). 17.30 — Для дітей «Сонечко». (Одеса). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — «Моя п'ятирічка». (К-д). 18.35 — «Соціалістичний спосіб життя і добробут народу». к. т. (М). 19.35 — Худ. фільм «Відкриття». к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Салют, фестивалю». Репортаж з фестивалю дружби радянської і кубинської молоді. к. т. (М). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика. (М). 9.30 — М. Горький «Мішани». Фільм-спектакль. (М). 14.05 — Док. фільм. (М). 14.35 — «Навіоло світу». (М). 15.00 — «Композитор Л. В. Бетховен». Передача 2. (М). 15.30 — «Робітничі естафети». Теленарис. (М). 16.00 — «Фільм — літня». «Хлопчик з острова Левів». (М). 17.15 — «Концертний зал телестудії «Орля». (М). 18.00 — Реклама, оголошення. (К). 18.30 — Муз. фільм «Галісія «Лезгінка». (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — «Навродна творчість». (К). 20.00 — Док. телефільм. (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Худ. фільм «Воскресіння». 2 серія. (К). 23.15 — Вечірні новини. (К).

СЕРЕДА 18

ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Новини. (К). 11.15 — І. Карпенко-Карий «Безталанна». Вистава. (К). 13.40 — «Старт». (К). 15.40 — «Екран

молодих». (Х-в). 16.10 — Для школярів. «Піонерське літо». (Львів). 16.40 — «Ми — інтернаціоналісти». Бєсїда. (К). 17.00 — «Народні таланти». (Запоріжжя). 17.45 — «Сільськогосподарський тиждень». (К). 18.00 — «День за днем». (К-д). 18.15 — «Ми гасемо і співаємо». к. т. (М). 18.30 — «Людина і закон». (М). 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу «Динамо». (К). «Дніпро» (Д-к). (К). В перерві — тираж «Спортлото». к. т. (М). 20.45 — «Грає лауреат міжнародних конкурсів В. Візаро». к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Геріог Боб». Музичний телефільм. к. т. (М). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика. (М). 9.30 — Концертний зал телестудії «Орля». (М). 10.15 — «Відкриття». Худ. фільм. (М). 14.00 — Док. фільм. (М). 14.45 — «О. І. Герцен у Москві». (М). 15.30 — «Мамин школяр». (М). 16.00 — «Фільм — літня». «Твої друзі». (М). 17.15 — «Відкриття, сурмачі». (М). 18.00 — Концерт вокальної музики. (Донецьк). 18.30 — «Вісті». (К). 19.00 — Першість СРСР з футболу. «Шахтар». «Зоря». (Донецьк). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Естрадний концерт. (К). 22.00 — Футбольний огляд. (К). 23.00 — Вечірні новини. (К).

ЧЕТВЕР 19

ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Новини. (К). 11.15 — Міжнародна кінопрограма «Глобус». к. т. (К). 12.15 — Для школярів. «Сурмачі». к. т. (К). 12.55 — Чемпіонат СРСР з волюліжного спорту. (Д-к). 15.45 — «Народні таланти». (Чернівці). 16.15 — Для школярів. «Піонерське літо». (Донецьк). 16.45 — «Золоті діти України». Кінопарис. (Львів). 17.00 — «Спеціалізації і концентрація — магістральний напрям». (Харків). 17.30 — «Зарпастуй, пає!» (К-д). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — «Бєсїди нотки». к. т. (М). 18.30 — «Наука сьогодні». к. т. (М). 19.00 — Концерт. к. т. (М). 19.25 — «Польова пошта». к. т. (М). 19.55 — Багатосерійний худ. телефільм «Снажкоємці». 1 серія. к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Розповіді про театр».

к. т. (М). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика. (М). 9.30 — «Вігукі». (М). 10.15 — «Джентльмен удачі». Худ. фільм. (М). 14.05 — Док. фільм. (М). 14.45 — «Ми знайомі з природою». (М). 15.00 — «Творчість В. Шинькова». (М). 15.40 — «Шахова школа». (М). 16.10 — «Пісні радянських композиторів». (Вільнюс). 16.40 — «Слово — ученому». (М). 16.55 — «Фільм — літня». «Гра». (М). 18.00 — Реклама, оголошення. (К). 18.15 — Кубок СРСР з стрибків у воду. (К). 19.00 — «Вісті». (К). Кінь з включенням Кіровоград. 19.30 — Телефільм «Симфонія чорного і білого». (К). 19.45 — «Вечір наукового кіно». (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Худ. фільм «День ангела». (К). 22.50 — Вечірні новини. (М).

П'ЯТНИЦЯ 20

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика. к. т. (М). 9.30 — «Умілі руки». к. т. (М). 10.00 — «Снажкоємці». Багатосерійний худ. телефільм. 1 серія. (М). 11.05 — Концерт артистів балету. (М). 14.10 — «Портрет «Позитрона». Науково-популярний фільм. (М). 15.00 — «Поезія В. Казіна». (М). 15.40 — «Російська мова». (М). 16.25 — «Москва і москвичі». к. т. (М). 16.55 — «Фільм — літня». «Бажаної можуть записатися». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — Телефільм. к. т. (М). 18.30 — «Тепло за днем». (К-д). 18.45 — «Телефільм. (К-д). 19.00 — «По концертних залах Москви». к. т. (М). 19.55 — Багатосерійний худ. телефільм «Снажкоємці». 2 серія. к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Мультифільми для дорослих. к. т. (М). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 11.00 — Новини. (К). 11.20 — «Сьогодні Веселі ступіні ігри». (К). 12.00 — «Екран молодих». (К). 16.10 — «П'ятирічка ефєктивності і якості». (Харків). 16.40 — Для дітей Телефільм «Починається розповідь». (К). 17.00 — «Україна живе». (К). 17.15 — Концерт камерної му-

зики. (К). 18.00 — «Вам, випускники шкіл». (Херсон). 18.30 — Реклама, оголошення. (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — «Старт». (К). 20.15 — «Любителям балету». (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Театральні вітання». (К). 23.00 — Вечірні новини. (К).

СУБОТА 21

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика. к. т. (М). 9.30 — Мультифільми. к. т. (М). 10.00 — «Снажкоємці». Багатосерійний худ. телефільм. 2 серія. к. т. (М). 11.05 — «Музична програма «У нашому домі». к. т. (М). 12.10 — «Розповіді про художників». к. т. (М). 12.35 — «Більше хороших товаришів». (М). 13.05 — Концерт Депутатів асамблеї танцю Віномєні. к. т. (М). 13.50 — «Тираж «Спортлото». к. т. (М). 14.00 — Худ. телефільм «Зелений куточок Джона Генрі» із циклу «Пригоди в Африці». (США). к. т. (М). 14.50 — «Поезія». В. Луговської. к. т. (М). 15.20 — «Геріог жини». (М). 15.35 — «Діла вас, тувлівники села». Концерт. к. т. (М). 16.45 — «Зоря». к. т. (М). 17.15 — «На призу клубу «Шкіряний м'яч». Фінал Всесоюзного турніру юних футболістів. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — «Освітлення — пейзаж». к. т. (М). 19.15 — «На арені цирку». к. т. (М). 20.05 — «Гра в кайквал». Спектакль. к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Подороження спектаклю. к. т. (М). 22.45 — «Теніс». Фінал Європейської зони кубка Девіса. Збірня СРСР — збірня Угорщини. (Тбілісі). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 9.55 — Худ. телефільм «Останнє літо дитинства». Перша серія. (К). 11.00 — Новини. (К). 11.15 — Для дітей. Мультифільм «Пригоди Буратіно». (К). 12.20 — «В ім'я миру». (Д-к). 12.35 — Для школярів. «Був сильним, був спритним». (К). 13.25 — І. Франко. «Діло про себе самого». Літературна передача. (К). 14.25 — «Шодежник соціалістичного змагання». (Одеса). 14.40 — «Суботній репортаж». (Синфєрополі). 15.10 — Для дітей. «Курочка ряба». Вистава. (Х-в). 15.55 — «Екран молодих». (К). 16.25 — «На шкільних шпиртах». (К). 16.55 — Фільм-концерт. «Сінає Марія Білу». (К).

(К). 17.40 — І. Карпенко-Карий. «Хазяїн». Фільм-вистава. (К). 19.00 — «Вісті». (К). 19.30 — «Слава героям праці» (Донецьк). 20.30 — Музичний антракт. (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Худ. фільм «На далній тощі». (К). 22.40 — «Вечірня музична пошта». (К). 23.10 — Вечірні новини. (К).

НЕДІЛЯ 22

ПЕРША ПРОГРАМА. 9.00 — Новини. (М). 9.10 — Раккова гімнастика для дітей. к. т. (М). 9.30 — «Будильник». к. т. (М). 10.00 — «Слухай Радянському Союзу». (М). 11.00 — Телеспектакль «Ганни не серце». к. т. (М). 12.40 — «Сільська година». (М). 13.40 — «Музичний кіоск». к. т. (М). 14.10 — Худ. телефільм «Нещастя левів» із циклу «Пригоди в Африці». к. т. (США). 15.00 — «Сторінки творчості письменників А. Калініна». (М). 15.45 — «Вага в'язи». Док. телефільм. (М). 16.15 — Концерт лауреатів премії Ленінського комсомолу 1976 року. к. т. (М). 17.00 — «Міжнародна панорама». к. т. (М). 17.30 — Мультифільми. к. т. (М). 18.00 — Новини. (М). 18.15 — Г. Гендель. «Концерт Гроссо». Опус 6 номер 2. Фа ма-жор. к. т. (М). 18.30 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Тбілісі) — «Аранат» (Ереван). (Тбілісі). к. т. (М). 20.15 — «Клуб кінополювання». к. т. (М). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — «Про балет». к. т. (М). По закінченні — новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.05 — Художній телевізійний фільм «Останнє літо дитинства». 2 і 3 серії. (К). 12.15 — «Містам і селам України бутя зразковими». (Одеса). 12.35 — Для дітей. «Катруси кінозала». (К). 13.05 — «Народні таланти». (Х-в). 13.35 — «Міжнародне життя». (К). 14.30 — Для школярів. «Дівчатка і хлопчики». (Донецьк). 15.00 — «Слава солдатським». (Львів). 16.00 — «Малювання України». (Синфєрополі). 16.30 — «Веселі змагання в піонерському таборі «Ластівка». (В-д). 17.00 — Кінопрограма «Вітання моль пєсєдоя». (К). 18.00 — Першість СРСР з футболу. «Дніпро» — «Шахтар». (К). 19.45 — «Вісті». (К). 20.15 — «Нові мелодії року». (К). 20.45 — «На добраніч, діти». (К). 21.00 — «Час». (М). 21.30 — Худ. фільм «Колі дєрєна були великими». (К). 23.00 — Вечірні новини. (К).

Наша адреса і телефони

316050. ГСП, Кіровоград 50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя — 2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи — 2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

БК 12957,

Тираж 59 700, Зам. № 335,

Індекс 61107,

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ. г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

Т. в. о. редактора М. СЕМЕНЮК.

Колектив газети «Молодий комунар» висловлює глибоке співчуття працівникові редакції Н. І. Ількєвичу за приводу тяжкої втрати — смерті матері

КІЛІННИ МІКІТІВНИ.